Maa- ja metsätalousministeriö
Kalatalousylitarkastaja Roni Selén

Vastine
21.11.2017

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kalastuslain muuttamisesta (HE 118/2017 vp)

Maa- ja metsätalousministeriö on tutustunut maa- ja metsätalousvaliokunnan saamiin asiantuntijalausuntoihin. Lausunnoissa on kiinnitetty huomiota eräisiin seikkoihin, joihin maa- ja metsätalousministeriö lausuu kunnioittavasti seuraavaa.

1) Kalastonhoitomaksun hinnan korottaminen vähentää maksuhalukkuutta ja lisännee lyhytaikaisten (viikko ja vuorokausi) maksusuoritusten määrää.

Maa- ja metsätalousministeriön näkemyksen mukaan on mahdollista, että etenkin vuosimaksusuoritusten määrä saattaa pienentyä hinnankorotuksen seurauksena. Kun edellisen kalastuslain mukaisen kalastuksenhoitomaksun hintaan tehtiin korotuksia, niin vuosisuoritusten määrä putosi korotusvuonna 6 - 9 % korotusta edeltäneestä tasosta. Toisaalta on myös todettava, että vanhan kalastuslain aikana kalastuslääänikohtaisen viehekalastusmaksun kohdalla hinnankorotukset eivät vaikuttaneet vähentävästi maksusuoritusten määrään.
Nykyiseen kalastonhoitomaksuun yhdistettiin vanhan lain mukaiset kalastuksenhoitomaksut ja viehekalastusmaksut, joten on vaikea ennakoida, miten korottaminen tulee vaikuttamaan maksuhalukkuuteen.

2) Hinnan korottamisen sijaan tulee kiinnittää huomiota kalastusharrastuksen lisäämiseen sekä kalastajien neuvonnan, tiedottamisen, markkinoinnin ja valvonnan tehostamiseen maksukertymän nostamiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että kyseisistä maksuista kertyneillä varoilla muun muassa tulosohjataan kalastusalan neuvontajärjestöjä edistämään kalastusharrastusta sekä tiedottamaan ja neuvomaan kalastuslainsäädäntöön ja kalastusmaksuihin liittyvissä asioissa.
Mainittuja varoja voidaan kalastuslain mukaan käyttää kalastuksenvalvonnasta aiheutuvien menojen maksamiseen, ja näin on myös tehty.
Lisäksi Metsähallitus, joka vastaa maksujen keräämisestä, tekee verrattain mittavaa markkinointityötä maksukertymän kasvattamiseksi. Kuluvana vuonna markkinointitoimenpiteet koostuivat mm. televisio-, radio- ja lehtimainonnasta.

3) Lisäkertymää ei saa kohdentaa omistajakorvauksiin.

Maa- ja metsätalousministeriö muistuttaa, että kyseessä olevien varojen kohdentaminen eri käyttötarkoituksiin ei sisälly käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen.
Varojen kohdentamista käsitellään valtion TAE 2018 -esityksessä momentin 30.40.51 (*kalatalouden edistäminen)* selvitysosassa. Ministeriö haluaa korostaa, että talousarvion selvitysosa

ei ole sitova, ja että lopulliset ratkaisut varojen kohdentamisesta tekee valtioneuvoston raha-asiainvaliokunta helmikuussa.

4) Maksajapohjaa on laajennettava ottamalla 65 vuotta täyttäneet maksuvelvollisuuden piiriin.

Maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että maksajapohjan laajentaminen oli esillä hallituksen esityksen valmistelun yhteydessä vaihtoehtoisena ratkaisumallina. Tuossa yhteydessä maa- ja metsätalousministeriön poliittinen johto selvitti eri puolueiden näkemyksiä maksajapohjan laajentamiseen. Käytyjen tunnustelujen perusteella tuli selväksi, että maksuvelvollisuuden ulottamiselle 65 vuotta täyttäneisiin ei löydy riittävän laajaa poliittista tukea.

5) *Korotus ei turvaa maksukertymää pitkällä aikavälillä.*

Maa- ja metsätalousministeriö haluaa tuoda esiin, että kalastuslain 79 §:n 3 momentin mukaan kalastonhoitomaksun suuruus tarkistetaan viisivuotiskausittain rahan arvon muutosta vastaavasti. Menettely osaltaan hidastaa maksukertymän mahdollista pienenemistä.
Vanhan kalastuslain aikaan maksukertymä saatiin pidettyä indeksitarkistusten avulla verrattain vakaana, vaikka erityisesti vuosimaksusuoritusten määrä oli laskeva. Ministeriö uskoo, että myös nykyiseen lakiin kirjattu indeksitarkastusmenettely turvaa maksukertymätason.